

ken zij hun naam en positie voor hun consensie door te spreken: »Wij hebben den Christus, die achter de Schriften is, er moet toch zoo iemand geweest zijn, al hebben wij van hem geen enkel woord, en geen enkel verhaal, waarop wij aankunnen! Maar ach, die roegenaemde Christus achter de Schriften is naar hun overtuiging iemand, die zelf door een valsch Oud-Testament bedrogen is, en met wie deze heeren in het toepassen van hun oordeel op die oude Schrift niet slechts geestelijk geheel op één lijn staan, maar boven allen in hun kritiek verre uitgaan. Het is een Christus, wiens wonderen zij als vaststaande feiten reeds loslaten, wiens opstanding uit de dooden zij reeds uit een lichamelijke in een ethisch felt onzetterd; het is een Christus, wiens godheid zij moeten opgeven. Hun ethisch beginsel richt dat ook. Alle vleesch en been der openbaring Gods, gelijk der verlossing door lijden en sterven, door het lichaam en het bloed, moeten wegvallen; ook de Schrift, ook de belijdenis, ook de kerk. Alle waarheid bestaat slechts ethisch. Daarom niet de Schrift maar de gedachten des herten, geen historische Jezus, maar een ethische Jezus der gedachten. En immers slechts een ethische goddienst en een ethische God. Zij noemen den onbekende, hoe hij dan ook heeten moge, nog zaligmaker en redder, maar zonder dat hij voor hen is of ooit zijn aan Christus der Schriften, de Middelaar Gods der menschen, maar de belijdenis van Gods gemeente, tenzij de Heere hen uit de macht der duisternis verlosse en hen roep tot zijn wonderbaar licht. En is dit verschuiven der Schrift met het Oude Testament begonnen. Het paradijs, de val, de artdaders, Mozes' leven en arbeid, de richteren, David, de koningen, Elia, het werd alles legende, of, erger nog, bedrog. De profetie volgde toen en werd slechts een ethisch verschijnsel, als Schrift viel zij weg.

In den predikantenkring, waarin jaarlijks 300 predikanten te Utrecht saamkwamen, predikanten, die zich in hunne gemeente orthodox noemden, — daar werd het beeld, waarvan deze predikanten vroeger in de collegekamer zagen arbeiden, door mannen als de hoogleraren Valetton, Chantepele, de Saunayre, Is. Van Dijk enz. ontlast; voorlichtig, goedmoedig; ten deele, en onder allerlei geruststellend gebaar voor wie minder ingeleerd waren. Velen lachten met; lachten; waren argeloos; en als er maar een schijnbaar overblijft, dat de geleerde voorloper enkel aanvallen tegen de Gereformeerde bedoelden, schelden de volgers zich tevreden. Toch was het hun sona als drong er een dalk in hun hart, als werd Gods heilig Woord gewond als werd de Christus aangevat. Die ontroering ging echter weer voorbij.

Maar nu Daar heeft Dr. Zeydner het gelaat van het beeld onthuld, en met verwerping van de Evangelien in naam der kritiek zijn »Christus achter de Schriften,» den Christus zonder bijbel, den Christus van zijn gedachte, vertoond!

In als de geesten ontroerd waren en protesteerden, omdat ze als Theofielis achter de Schriften wilden van de dingen, waarvan zij onderwezen waren, daar stond een andere wijze, die predikant Dr. J. A. Cramer uit Den Haag, op, om te beweren, »dat het Evangelie zoo vast staat, omdat er wetenschappelijk geen woord zeker van is!«

Een nieuwe emotie. Eerst gaat bij dit onheilge spelen met woorden een luid gelach op. Maar de ontroering keert terug. De consensie, de ziel, het geloof, spreke. En Dr. Hulsman is heengegaan; en hij heeft gearzeld maar toch hij moet spreken. En hij heeft gesproken.

Dit is niet overdeven. Hetzelfde spel, dat eerst door de Modernen met de gemeente is gespeeld, is op zekeren afstand herhaald door de Kritischen.

Voor de gemeente is men in het orthodoxe sterrenbeeld blijven schitteren, onderwijl men onder de mannen der wetenschap ster na ster van dat beeld uitoefde.

Toch spreken we daarom de gemeente niet vrij.

Zij was en is rusteloos gewaarschuwd. En daarom draagt zij mede voor dezen loop van zaken de verantwoordelijkheid in het heiligm.

Officiële Berichten.

(Met verkorting uit het Kerkblad van 22 Januari.)
DEP. CORR. MET DE OVERHEID.
L. S.

Nu de *Acta* der Generale Synode van Middelburg nog niet zijn verschenen, zien *Deputaten* voor de *correspondentie* met de *Hooge Overheid* zich verplicht, de aandacht van *alle Kerkeraden* op het volgende te vestigen.

Volgens de artikelen 23 en 32 van de nieuwe *Wet* zijn de *diaconen* verplicht, telken jare in Februari, op verzoek van den *burgemeester* der burgerlijke gemeente, aan de *kerkelijke* vergadering te doen van de leden der kerk, die onderdaan hebben genomen.

En aangezien nu, naar art. 153 derzelfde wet, *»de bestuurs»* der *diaconie*, »als zij niet of niet behoorlijk voldoen aan de voorschriften, vervalt in de art. 23 en 32, worden gestraft met een geldboete van ten hoogste f 100.—» zoo achtte de Generale Synode het noodig, ten einde vermenigvuldiging van de boetes voor zooveel personen als er *diaconen* zijn te voorkomen, dat door de *Kerkeraden* (of door de *diaconen*, waar deze een afzonderlijk college vormen) schriftelijk (doch op ongezegeld papier) aan de *Dagelijkse bestuur der burgerlijke gemeente* vóór 1 Februari e.k. wordt bericht, dat door het college van den Kerkraad (of van de *diaconie*) met de uitvoering van de voorschriften, vervalt in de art. 23 en 32 der Wet van 7 September 1866 (Staatsblad 154) *uitsluitend* is belast de heer lid van het college.

Dit schrijven moet namens het college van Kerkraad (of *diaconie*) getekend worden door den Voorzitter en den *Secretaris*, en behoort bij plaatsaan en datum voorzien zijn. Ook houde men er een gewaarschuwd copie van.

Namens *Diputaten* voorsittend,
M. NOORDHUIS, *Secretaris*.

Geestelijke verzorging in de Geesteliken der Vereniging tot Christelijke verzorging van Krankezieken en Zenuwlijders.

Het Algemeen Bestuur der Vereniging heeft met groote belangstelling kennis genomen van hetgeen in onderscheidene bladen is beweerd en gevraagd naar aanleiding van den afloop der benoeming van Dr. G. H. van Kasteel tot geestelijk verzorger van »Bloemendaal.» Het Bestuur stelt er prijs op, dat alle leden en alle vrienden der Vereniging goed weten, waarom die heer gemiddelde heer en broeder door haar niet kon worden aanvaard als dienaar des Woords van de Gereformeerde kerk te Loosdun.

De redenen zijn deze: 1. Dat de Vereniging de geestelijke verzorgers der Stichtingen niet benoemt voor den ambtelijken dienst des Woords; ambtelijke dienst des Woords is niet uit te oefenen, omdat de Stichting niet is een *inculcator* der kerk, maar een *Geestelike* Christelijke verzorging van Krankezieken, die tot onverschillen en kerkelijke behoeften. De diennende broeders en zusters staan onder ambtelijke verzorging en toezicht van den Kerkraad der Gemeente, waarvan zij leden zijn. 2. Dat de Vereniging, ook niet het oog op haar particulier karakter, in verband met de kerkelijke gezindheid harer leden, geen geestelijken verzorger

kan ontvangen in den weg, waarin de Gereformeerde kerkeraden van 's Hage en van Loosdun Dr. Van Kasteel aan haar wilden afstaan.

Aan de kerken zelf moet de Vereniging overlaten te beoordeelen, of een dienaar des Woords, die zich overgeeft tot de niet ambtelijke, maar wel aan zijn vroeger ambtswerk zeer nauw verwanten arbeid onder de zoo zwaar bezochte lijders en de hen verzorgende broederschap, daardoor het ambt zou verliezen. Zij bedoelt volstrekt niet, hem buiten het ambt te stellen. De vrijmoedigheid om aan een dienaar des Woords dit werk op te dragen, ontleent zij aan de dringende behoefte aan geestelijke verzorging, en aan de overtuiging, dat in den regel een broeder, die van God den Heere bewaardheid tot en geestelijken in het ambt moet verkrijgen, het meest geschikt mag geacht worden voor diesen heilrijken en veelvoldenden arbeid. Van harte hoopt de Vereniging, dat de kerken haar niet zullen bemoeilijken, maar, met haar standpunt, behoeften en toelasten rekening, er toe zullen medewerken dat de eering te benoemen geestelijke verzorgers ongeschiktheid aan arbeid der Christelijke barmhartigheid in hare Stichtingen kunnen aanvaarden.

Amsterdam, 18 Januari 1897.

Namens het A. B. der Vereniging,
L. LINDBROOM, Voorzitter.
H. W. VAN MARLE, Secretaris.

Voor Kinderen.

DE HERBERGIER EN ZIJN ZOON.

I.

Niet ver van de Engelsche stad Portsmouth stond omstreeks het jaar 1765 een kleine herberg, waarvoor »het Lam» uithing; zeker een vreemd teken voor een plaats, waar de menschen allesbehalve stil en vreedzaam als lammeren plegen te zijn.

De herbergier uit »het Lam» was een geweten matroos, die den zeer algemeenen naam van Smith droeg. Hij had, toen hem het varen begon te vervelen, aan den vasten wal een kroegje opgezet, en aan zijn oude kennissen om de klauwde gevraagd. Die was hem gaarne gegeven, temeer daar Smith een gul man heette; de vrienden hadden zelfs nog andere vrienden meegenomen. Zoo kreeg dan »het Lam» weldra den loop. Zeker waren 't geen groote heeren die er kwamen, maar meest matrozen en dergelijken. Doch Smith volde zich bij deszullen 't meest op zijn gemak. Hun geld was zoo goed als dat van anderen, ja menig zee-man was van de reis komende dikwijls gulter in 't uitgeven dan een groot heer, al kon de eerste 't eigenlijk veel minder missen. Smith voer daar echter wel bij.

Gelijk te begrijpen is had hij, toen hem aldus naar den vleesch begon te gaan, er ook weldra aan gedacht te trouwen, temeer wijl het voor een heer alleen lastig wonen was in een drukken winkel, en er toch ook voor hem moest gekookt worden, en zoo meer. Zoo zag Smith dan uit naar een vrouw en hij gebruikte daarbij weder de wijsheid, die hij ook bij 't opzetten van zijn zaakje had gehad. Hij lette er namelijk op, dat hij iemand mocht vinden, die niet alleen voor 't huishouden berekend was, maar ook voor den omgang met menschen, welke in den winkel zeer noodig kon wezen. Zulk een vond hij, en toen nu na enkele jaren het gezin met een zoonje en een dochterje was vermeerderd, achtte Smith zich zoo gelukkig als iemand in Portsmouth en heel 't overig Engeland. En ook zijn vrienden en kennissen zeiden dat het zoo was en benijdden soms in stilte den man, die er in enkele jaren zoo bovenop was gekomen.

Trouwens, wie alleen op het uiterlijke lette, moest ook zoo spreken. »Het Lam» was nu niet niet de naam van een praalgebouw, maar toch zag de herbergier er in haar soort goed uit, en vooral van binnen bespeurde men best, dat hier geen gebrek heerschte. Dat was merkbaar in den winkel en nog beter in de huiskamer, waar Smith's vrouw, die van netheid held, zorgde dat alles er keurig uitzag, iets wat het makkelijker gaat als men een ruime beurs heeft, te weten, die welgevuld is tevens.

Daarvoor nu zorgden de klanten, die in de herberg hun goed geld kwamen besteden voor »Hollandschen jenever» zoals 't heette, ook wel »Skiedam» genoemd, en voor nog andere dranken, waar men zijn lichaam en zijn geest mee bedierf, vooral wijl de drinkers in den regel lang bleven, en dan niet met dorstige keelen wilden zitten. Dit was nu wel zoo in meer herbergen, maar, zoals ik zei, Smith had den loop van de zeel. En die zeiden niet, gelijk andere drinkers, vaak tot den kastelein: »Schrijf het maar op», doch zij betaalden dadelijk, en soms nog een goede fooi voor de meid er bij. Ook gaf Smith altijd een soort van feest of liever drinkpartij, als er een groot schip binnenliep, en de bemanning aan land ging. Hij zorgde echter wel, dat de gasten, schoon hij ze trakteerde, toch ten slotte zelf 't gelag betaalden. Want hij was, als gezegd, gul, mis hi straks het zijne dubbel terug kreeg.

Maar was er alsoo voor het oog der menschen en voor wie niet lette dan op het uiterlijke, weinig dat er te wenschen voor Smith en de zijnen overbleef, eigenlijk en werkelijk was het toch geheel anders. Er zijn heel wat menschen, tot wie men met de woorden der Schrift ook zou kunnen spreken: »Gij zegt: Ik ben rijk en verrijkt geworden, en heb geens dinga gebrek; en gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt.» En al werd dit nu niet in den zin bedoeld, waarin het op Smith toepasselijk was, toch gold dit ook voor hem, dat hij arm was meeneende rijk te zijn. Want zijn rijkdom bestond in hetgeen deze wereld heeft en geeft, dat voorbijgaat, wisselvallig is, en dat ons elk oogenblik kan ontaarn, evenals wij er elken dag van weggevoeren kunnen worden. Alle hoop van den herbergier was voor dit leven en al zijn verwachting van den tegenwoordigen tijd, terwijl hij aan de komende eeuwigheid hield niet dacht. Zijn vrouw was tevreden dat zij 't goed had, en vroeg ook niet naar wat hoogers. 't Geeschap dat in de kroeg te vinden was, bestond natuurlijk gemaxine uit deszullen, die Smith over wat beters dan geldgevoel en wat heerlijkers dan de aardse dingen hadden kunnen of willen spreken. Wat men in de kroeg ook moog aantreffen, kinderen Gods behooren er zeker niet. En de leeraar der kerk, waartoe Smith behoorde, was ongelukkig iemand, die zich al bijnaar weinig er om bekommerde, welken weg de schapen zijner kudde bewandelden, mis zij maar als brave menschen voor de wereld leefden. Eigenlijk zag hij zeiden of noot naar hen om, en bij Smith kwam hij in 't geheel niet, want in zoo'n zee-manherberg te gaan stond niet tusschenlijk, Smith en zijn

vrouw op hun beurt, kwamen ook weer niet bij den dominee.

Het oudste kind van onzen herbergier was een jongetje, dat Walter heette. Om den tijd, waarvan ik nu ga spreken, had hij reeds den leeftijd van een jaar of tien bereikt. 't Was een flinke knaap, fors en groot voor zijn jaren, flink en krachtig in houding en met een innemend voorkomen. Hij was de lieveling van zijn ouders en evenzo van de vele zeel, die de herberg bezochten. Dit had hij voornamelijk daaraan te danken, dat hij een rechte durf was, een waaghals, die voor niets terugschrikte. Geen boom zoo hoog of hij durfde er in te klimmen, geen bootje zoo rank of hij waagde er zich in op 't water, ook al woel het sterk. In 't vechten was hij een baas, en daarbij op zijn tiende jaar reeds sterker dan menige knaap van veertien. Zoo'n jongen nu was er juist een om den pikbroeken te bevallen, die nu juist niet als jongetjesvrouwen behandeld werden, en 't ook anderen niet deden.

Uren lang kon de kleine Walter echter stil zitten luisteren, als de matrozen van hun reizen vertelden. Dan vergat hij, die anders nooit rustig kon blijven zitten, alles om zich heen, en luisterde en deed vragen, en was er met heel zijn hart bij. En dat vond menig matroos recht aardig, zoodat dan ook telkens als ze van de reis terugkwamen allerlei kleine geschenken voor Walter werden medegebracht, als een papegaai, kokosnoten, een opgesetten vliegende visch en dergelijk bekijksbaar of ook eetbaar fraais meer.

HOOGGERE.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Hoogachtbare Heer Hoofredacteur!

Met eene niet onbelangrijke quaestie kom ik tot u, met bevelid verzoek die in het eerstvolgende nummer van uw blad de *Herant* op te nemen, en zoo mogelijk te beantwoorden.

De quaestie is deze: In een der Gereformeerde kerken in ons vaderland zijn vier ouderlingen en vier diakenen; op een gegeven moment, binnen den termijn bepaald bij art. 27 d. K. O., nemen twee ouderlingen en vier diakenen (om welke redenen doet niet ter zake) hun ontslag; dit ontslag wordt door den kerkeraad aangenomen, en van het bedanken na de kennisgeving aan de Gemeente, geven bedoelde ouderlingen en diakenen aan de overgebleven leden van den kerkeraad (in casu den kerkeraad) te kennen, dat zij wenschen te blijven tot hun plaats weder vervuld is, en bleven hierdoor naar hun meening wettige kerkeraadsleden; die kerkeraadsleden wenschen thans mede te werken tot emeritaatsverrijking van hun leeraar, die persoonlijk tot dien aanvraag geen aanleiding heeft;

de quaestie betreffende het emeritaat en het bedanken der zes kerkeraadsleden komt op eene vergadering der Classis; die Classis spreekt zich uit; dat het aannemen van het bedanken der zes kerkeraadsleden op wettige wijze is geschied, en zij dus onbevoegd zijn, om mede te werken tot het verliezen van emeritaat; na dit classicaal besluit blijven bedoelde kerkeraadsleden evenwel handelingen verrichten die des kerkeraads zijn, waartegen een groot deel der Gemeente opkwam, zich beroepende op voormeld classicaal besluit, doch te vergeefs; de Gemeente komt in hooger beroep bij de volgende Classis. Deze Classis, hoofdzakelijk saamgesteld uit andere leden, besluit, dat de zes kerkeraadsleden wettig zitting hadden;

nu is de vraag: Zijn de door bedoelde zes kerkeraadsleden genomen besluiten wettig?

Rust op een Classis die als het ware een vorig classicaal besluit te niet doet, de bewijst dat het vorig classicaal besluit is in strijd met Gods Woord en d. K. O. (Zie art. 31 d. K. O.) Ik vertrouw en hoop, dat u aan mijn verzoek zult willen voldoen, en ook uw gewaardeerd oordeel in deze wil uitspreken.

Met verschuldigde hoogachting,
Uw Dn.,
M. A. KELLES.

Apeldoorn, 11 Januari 1897.

[Bij de onvolledige gegevens hier verstrekt, is een advies niet te geven. Men zou daartoe de juiste bewoordingen van de aanvraag om ontslag, de notulen van den kerkeraad, en de notulen van de Classis voor zich moeten hebben. Allen kan in het algemeen gezegd, dat een drager van het ambt in Christus' kerk geen ontslag kan nemen, maar dat moet aanvragen, en dat het pas ingaat op den dag waarop kerkeraad en c. q. Classis dit hem verleent. Op zichzelf is het dus zeer wel mogelijk, dat wie ontslag aanvreef, toch nog eenigen tijd op wettige wijze aan de handelingen van kerkeraad en Classis blijft deelnemen.]

RED.]

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken

BEROEPEN: Goltsjesplaat (c. Vlaardingen), G. de Bruij, te Oosterbeek (Arnhem), — Ottoland, (2de maal), D. Koffijberg, te Barmstedt.
BRONKANT: Wierum, c. a. J. Dekker, te Kollum, — Ter Neuzen, R. W. de Jong, te Houten (O.-V.) — Anna Jacobapolder (c. Tholen), J. Tholen, te Medemblik. — Velp, L. van der Valk, te Scheveningen. — Rijswijk (Z.-H.), J. Wisse, te Garip.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Zoutelande (c. Middelburg), Sloten, A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Gondswaard, Wilhelminadorp (c. Goes) en Schoonoord (toez.) M. J. Beukenhorst, cand. te Doetinchem. — Deneburg, W. F. J. Brouwers, te Wester-Nieland. — Garsthuizen (c. G.), G. J. Veeningh, te Meierden. — Oudorp, C. Waardenburg, Sr., te Goedereede. — Minnertsma en Bellen, J. R. Slotemaker de Bruine, te Hantwerijk c. a. — Nummadorp, L. Balk, te Kumpt. — Hevels, A. O. Heslings, cand. — Kats en Tubergen (toez.) P. J. van der Meulen, te Baardland. — Ter Aa, S. H. Buitendijk, te IJsselstein. — Hasselt, J. van Hemingen, te Huizen (V. Gooi). — Zevenhuizen, J. Wartena, te Vlisten. AANGENOMEN: Bergumerheide, door A. Roedenburg, te Hommers. — Waperveen, R. Schaaff, te Schermerhoorn. — Knollendam, W. van Roggen, W. a. cand.

BERADANT: Vrieseloo en Wierum, B. T. Mowel, cand. — Nijega, Elahuis en Gougarip, A. Roedenburg, cand. te Hommers. — Voor Kruisland, door A. de Jood te Nieuwenhoorn. — Willemsoord, A. Troelstra, cand. te Utrecht. — Stoedijk, A. A. Schouten, te Wanzel c. a. — Weyerhof, H. Boers (c. a.), cand. te Zuidland. — Alkmaar, D. G. Postma, te Zuidland (O.-Z.). — Standardschied, H. A. Leemans, Sr., te Oostervijk (gen. Kollum).

De kerkeraden der Gereformeerde kerken van 's-Gravenhage (A en B) verzoeken den heeren

collectanten, die voor Christelijke scholen of andere Christelijke doeleinden in Den Haag wenschen te collecteren, er wel op te willen letten, dat hunnerzijds geen steun meer kan worden verleend, tenzij vier weken van te voren daartoe aanvraag is gedaan bij de door hen benoemde Commissie en van deze schriftelijk consent is ontvangen.

Namens beide kerkeraden en de door deze benoemde Commissie,
J. VAN DER LINDEN,
's-Gravenhage, 10 Jan. 1897.

CORRIGENDUM.

In no. 994 blz. 1 kol. 4 is sprake van *Descendenz-theorie*; dit moet zijn *Degeneratietheorie*. De naam »Descendenz» is in Duitschland ter aanduiding van het Darwinisme in beslag genomen. Bedoeld was de theorie, dat de volkeren zouden groeien, volwassen zijn, achteruitgaan, oud worden en versterven, evenals een mensch.

Advertentien.

Voor de troostvolle deelneming, welke hun bij het smartelijk verlies van hun jongsten zoon van alle zijden zoo rijklijk werd betoond, beveliden ondergetekenden, na de namens hunne kinderen, hun hartelijken en diepgevoelden dank.

J. BAVINCK.
G. M. BAVINCK—
HOLLAND.

Kampen, 20 Januari 1897.

Bij GEBR. HUGÉ, te Rotterdam, zal, bij genoegzame deelneming verschijnen:

DE BRIEF

van den II. Apostel Paulus aan die van Epheso verklaard en toegepast,

DOOR

PETRUS DINANT,

in zijn eeuw. leven getr. Bed. des Goddel. Woords te Rotterdam.

Compleet in 3 deelen f 12.50.

Prospectus en proefblad op aanvraag te bekomen.

De uitgevers garanderen de teekenaars, dat dit werk door hen binnen de eerstvolgende 10 jaren niet in prijs zal vermindert worden.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereniging:

Aan Contributien:

Door den heer T. van Dijken te Ten Boer f 42.66; door den heer A. P. J. Buys te Oudewater uit Waarder f 20; uit Langerigeweide f 3.50, samen f 23.50; door den heer W. Kuiper Boone te Tholen f 4.50; door den heer K. J. Stroes te Wintervijk f 37.50; door Dr. J. v. d. Boom te Ouderkerk a/d Amstel f 2.50; door den heer A. Fijnvandraat te Harderwijk; uit Putten f 22.50, uit Nunspeet f 5.50, uit Ermelo f 2, samen f 30.

Aan Collectien: (voor de Theologische faculteit). Van de Geref. kerk te Middelburg A (36 en 36 coll.) f 10.72; en f 7.02; van idem te Middelburg B f 7.55 en f 5.70; van idem te Middelburg C f 12.97 en f 14.15; van idem te Vlaissingen A f 11.44 en f 8.80; van idem te Vlaissingen B f 8.78; en f 8.53; van idem te Serooskerken A f 4.47; en f 4.30; van idem te Serooskerken B f 5.40; van idem te Gapingen f 1.17; van idem te Vronwepolder f 2.50 en f 1.75; van idem te Oostkapelle f 2.43; van idem te Koudekerke f 9.97 en f 7.93; van idem te Meliskerke f 2.50; en f 2.26; van idem te Veete f 4.42 en f 2.75; van idem te Domburg f 1.72; en f 2.17; van idem te Griepkerke f 6.17; en f 7.61; van idem te Arnhem f 0.97; en f 1.51; van idem te Hoek van Holland f 5.45; van idem te Over-schie f 10.10; van idem te Poortugaal f 1.45; van idem te Rhoon f 4.93; van idem te Vleemond f 8.85; van idem te Westerschelling f 5; van idem te Midsland f 2; van idem te Arum f 6.80; van idem te Franeker f 17.01; van idem te Harlingen A f 13.65; van idem te Lollum f 13.40; van idem te Minnertsma f 6.16; van idem te Oosterbierum f 18.90; van idem te Sexbierum f 14.06; van idem te Tzum f 3.51; van idem te Tzummarum f 7.85; van idem te Winsum f 4.25; van idem te St. Laurens f 1.20 en f 2.23; van idem te O. en W. Soutburg f 8.10; en f 5.77; van idem te Vlaardingen f 25; van idem te Haastrecht (1/2 coll.) f 2.50; van idem te Oosterbeek f 13.27.

Aan Schenkingen:

Door den heer A. Fijnvandraat te Harderwijk: van N. N. te Putten f 10; door den heer W. Wolzak Gzn., te Alkmaar, gevonden in de kerkcollecte f 12.50.

Voor het Hospitium:

Van Mevr. R. te A. een mandje worst en ham.

S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

Hilversum.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

De Eerste Serie van de Goedkoopste Uitgave van

Dr. A. KUYPER's Werken

BEVAT DE VOLGENDE DEELLEN:

VOOR EEN DISTEL EEN MIRTE.	à / 0.60, gebonden / 0.90
BONIG UIT DEN ROTSTERS, Deel I.	» 1.50, » 1.90
UIT HET WOORD, Deel I.	» 1.75, » 2.25
Idem, » II.	» 1.75, » 2.25

Al deze deelen zijn gebonden in nette uniformbanden.

DE UITGEVER

Amsterdam. N. V. BOEKHANDEL, voorheen Höveker & Wormser.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ, voorheen J. J. ARND & ZONEN.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissarissen in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157,
AMSTERDAM.

Gereformeerd Gymnasium, te Amsterdam.

Sedert de vorige opgave ontving ik voor de Vereniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs te Amsterdam het volgende aan giften en jaarlijkse bijdragen:

Amsterdam, Err. wijl. G. R. f 20; J. S. f 100; B. J. v. M. f 1; A. J. B. f 1; D. J. S. f 5; W. F. B. Jr. f 2.50; W. H. f 2.50; J. B. f 2.50; L. O. f 1; P. v. D. f 1. Utrecht, Ir. A. W. E. f 25; J. M. H. f 2.50; B. J. G. f 2; J. J. v. A. v. W. f 2.50; Meij. B. f 1; H. J. de L. f 2.50; Meij. D. W. G. f 2; A. v. R. f 1; K. C. V. f 2.50; Meij. J. E. v. E. f 1; H. W. f 1; J. J. W. f 1; J. A. M. f 0.50; L. Ph. v. D. f 2.50; P. J. L. f 1; G. R. f 1; W. J. N. f 2.50; P. v. D. L. f 1; Da. M. v. M. f 2.50; A. v. O. f 3; N. E. d. K. f 1; G. K. f 1.50; J. S. f 3; Axel. Da. A. S. f 2; 's Gravenhage, Dr. v. d. J. f 25; P. gr. v. B. f 10; Mevr. v. d. V. G. f 1; J. B. f 1; D. J. f 1; Da. v. d. L. f 2.50; Geb. V. f 1; J. G. B. f 1.50; A. N. v. d. H. f 1; Dam. S. f 2.50; Da. W. D. f 1; W. S. f 2.50; Gez. S. f 1; L. v. K. f 1; H. V. f 1; I. C. H. f 1; G. d. L. f 1; G. M. f 2.50; Voorburg, Wed. J. J. R. S. f 0.50; C. J. S. f 1; Wed. M. S. f 1; J. W. f 2.50; J. v. d. L. f 1; A. v. D. f 10; S. P. f 2; P. d. W. f 2.50; W. v. d. B. C. f 1; W. v. d. B. A. f 2.50; W. F. S. f 1; A. S. W. f 1; C. v. d. L. f 1; Bruisne, Dr. A. v. B. f 2; C. H. f 2; Leiden, J. B. f 1; J. H. O. f 1; Wed. W. f 0.50; Wed. V. f 1; P. L. v. D. f 1; Joh. v. W. f 0.50; P. v. W. f 0.50; J. v. W. f 0.50; L. C. O. f 1; P. v. d. H. f 1; P. v. T. f 0.50; Wed. P. H. f 0.50; D. f 0.50; Wed. C. J. K. f 0.50; W. F. M. f 1; P. d. B. f 1; Wed. P. f 1; I. C. v. E. f 1; H. v. B. f 0.50; C. P. f 1. Honderdjarige, F. d. Z. f 1; J. v. W. f 1; W. F. S. f 1; J. v. W. f 1; J. B. f 1; N. N. f 1; Wed. P. H. f 0.50; F. S. f 0.50. Loosdun, F. S. f 1; J. D. C. f 1; S. v. 't S. f 1; J. v. H. f 1; Wed. H. S. f 1; Monster, F. B. f 1; Ds. G. K. f 1. Overveen, J. K. f 1. Nauldijk, L. v. d. H. f 1; C. P. f 1; G. J. H. f 1; W. v. d. B. f 1; W. M. V. f 0.50; L. M. v. V. f 0.50; K. K. f 1; Joh. v. G. f 1; D. v. V. f 1; D. C. K. f 0.50; J. v. d. B. f 1; W. v. V. f 0.50; A. v. d. P. f 1; C. v. S. f 1; G. V. f 0.50; S. P. V. f 0.50; J. v. d. W. f 1; J. G. K. f 0.50; G. P. f 0.50; G. H. K. f 0.50; W. K. f 0.50; Wed. F. V. f 1; J. v. W. f 0.50. Rotterdam, Dr. F. K. f 1; R. d. f 2.50; H. W. H. K. f 1; R. J. F. H. N. f 1.50; W. V. f 1; H. G. K. f 1; P. G. f 1; S. G. f 1; J. v. M. f 1; R. D. K. f 1